

Многочислени сж географскитѣ връзки между Западна Тракия и България. Рѣкитѣ Места и Марица, които заграждатъ отъ западъ и изтокъ Западна Тракия сж български рѣки, тѣ изтичатъ и събиратъ водитѣ си отъ българска земя, три четвърти отъ тѣхното течение спада въ границитѣ на България, тѣ отварятъ съ долинитѣ си пѣтища на българската земя за брѣговетѣ на Бѣло море.

Границата, която прокара договорѣтъ за миръ въ Нйойи, между България и Западна Тракия, е въ географско отношение много неестествена: на изтокъ тя прѣсича долинитѣ на всички родопски рѣки, що се изтичатъ въ Марица, между които тия на Арда и Казлъ-Дели иматъ особено голѣмо значение за съобщението на пространнитѣ Родопи съ градоветѣ на Марицината низина, тѣхни естествени пазари. Въ географско отношение южната граница на България къмъ откъснатата или съюзнишка Тракия — има изгледъ на естествена, защото върви по високо вододѣлно било на южнитѣ Родопи, но въ сжщностъ тя раздѣля двѣ тѣсно споени части: Родопитѣ отъ тѣхната южна низина. Ако Ривиерата на Франция и Италия се отдѣлѣше отъ споменатитѣ държави въ самостоятелна областъ чрѣзъ близкото вододѣлно било задъ нея, тя би прѣдставяла хиляди пѣти поестествена автономна областъ, отколкото откъснатата отъ България западнотракийска частъ, защото градоветѣ на споменатата Ривиера служатъ главно за курорти или сж важни пристанища съ международенъ характеръ. Градоветѣ на Западна Тракия, Ксанти и Гюмюрджина, сж възникнали и сж се развили само като пазарни центрове за населението